

با سلام خدمت دانشجویان گرامی نمره ی امتحان از ۲۰ می باشد و ۱ نمره بالای بیست متعلق به شرکت در جلسات آنلاین است.

۱. کدام یک از دولت های زیر گرایش "شیعی" داشتند و همین سبب ایجاد بستری مناسب برای ظهور و رشد اندیشه های شیعه شد؟

الف) آل بویه، فاطمیان، سلجوقیان

ب) آل بویه، فاطمیان، حمدانیان

ج) فاطمیان، حمدانیان، حلییان

د) آل بویه، حمدانیان، دیلمیان

۲. آثاری هم چون "الکافی"، "من لایحضره الفقیه"، "تهذیب الاحکام" و "الاستبصار" جزء کدام یک از گونه های نگارش حدیثی شیعه است؟

الف) جامع نگاری

ب) امالی

ج) کلام نقلی

د) غیبت نگاری

۳. کدام یک از آثار زیر فاقد جنبه فقه الحدیثی است؟

الف) الاستبصار فیما اختلف من الاخبار شیخ طوسی

ب) تصحیح الاعتقاد شیخ مفید

ج) عده الاصول شیخ طوسی

د) الذریعه الی اصول الشریعه سید مرتضی

۴. از میان کتاب های غیبت نگاری شیعه، کدام یک علاوه بر تکیه بر احادیث، در بردارنده ی استدلال و نتیجه گیری هم هست؟

الف) الغیبه نعمانی

ب) کمال الدین شیخ صدوق

ج) کتاب الغیبه شیخ طوسی

د) کتاب الغیبه نعمانی و کمال الدین صدوق

۵. کدام گزینه صحیح است؟

الف) ابن بابویه (پدر و استاد شیخ صدوق) از پایه های استوار حدیثی قم است.

ب) در انتساب کتاب "الامامة و التبصرة من الحیره" به ابن بابویه (پدر شیخ صدوق) هیچ اختلافی نیست.

ج) کتاب فقه الرضا به ابن بابویه (پدر شیخ صدوق) نسبت داده شده و انتساب کتاب به امام رضا ع قطعی و صحیح است.

د) ابن بابویه با کلینی هم طبقه نبوده است.

۶. از میان محدثان مشهور سده ی چهارم هجری کدام یک قائل به نظریه ی کلامی "پذیرش وقوع سهو از معصومان ع جز در موارد ابلاغ معارف دینی" بوده است.

الف) شیخ طوسی

ب) محمد بن حسن بن ولید (استاد شیخ صدوق)

ج) ابن قولویه

د) ابوعمرو کشی

۷. کدام یک از اطلاعات زیر راجع به قاضی نعمان مغربی (از عالمان و محدثان قرن چهارم هجری)، صحیح است؟

الف) او از مبلغان و مولفان مشهور فاطمیان مصر است و در مذهب او هیچ اختلافی نیست.

ب) نوشته های او درباره ی حضرت مهدی عج و تطبیق آن بر فاطمیان، با پوشش "تقیه"، قابل جبران است.

ج) آثاری چون "دعائم الاسلام" و "شرح الاخبار" از جمله نگاشته های مهم اوست.

د) کتاب "شرح الاخبار"، حاوی فضائل امامان شیعه تا امام حسن عسگری ع است.

۸. اطلاعاتی که ارائه می شود درباره ی کدام یک از محدثان مشهور سده ی چهارم و پنجم هجری صادق است؟

کتاب تصحیح الاعتقاد از جمله نگاشته های مهم فقه الحدیثی اوست / درباره ی کتاب "الاختصاص" و انتساب آن به وی تردیدهای جدی وجود دارد / استفاده از عنصر "عقل" در نقد احادیث از سوی او به طور جدی مورد توجه بوده است / سایر کتاب های ایشان عبارتند از امالی، الارشاد، المزار و الجمل.

الف) شیخ طوسی

ب) شیخ مرتضی

ج) شیخ مفید

د) نجاشی

۹. کدام گزینه بیانگر نخستین، دومین و سومین حوزه حدیثی شیعه است؟

الف) مکه، مدینه و کوفه

ب) مکه، مدینه و بصره

ج) مدینه، کوفه و خراسان

د) مدینه، خراسان و کوفه

با سلام خدمت دانشجویان گرامی نمره ی امتحان از ۲۰ می باشد و ۱ نمره بالای بیست متعلق به شرکت در جلسات آنلاین است.

۱۰. شهرت قم و کاربست عبارت "مدرسه ی حدیثی" برای آن، به دلیل وقوع کدام پدیده است؟

الف) توثیق زکریا بن آدم قمی توسط امام رضا ع

ب) سکونت افرادی از خانواده ی اهل بیت ع در قم

ج) سکونت عرب های مهاجر از ابتدای تاسیس این شهر

د) سخت گیری های احمد بن محمد بن عیسی و اعمال شیوه هایی خاص در نقل حدیث

۱۱. اگر گفته می شود "نص گرایی" یکی از ویژگی های مدرسه حدیثی قم است این سخن به چه معناست؟

الف) اعتماد صد در صد به متون نقلی

ب) کاهش در محدوده نقلیات و پرهیز از دخالت مستقل و جسورانه عقل در تحلیل و تأویل اخبار

ج) اصالت دادن به عنصر اجتهاد و رای در فهم احادیث

د) اجتناب از شیوه نقد تعقلی، فقط در روایات فقهی

۱۲. گرایش عالمان مدرسه حدیثی بغداد به عنصر "تعقل"، متأثر از کدام دو عامل بوده است؟

الف) گرایش عقلی معتزله در بغداد / اقبال به مسایل کلامی و اعتقادی

ب) گرایش عقلی اهل حدیث در بغداد / اقبال به مسایل کلامی و اعتقادی

ج) گرایش عقلی معتزله در بغداد / اقبال به مسائل فقهی و شرعی

د) گرایش عقلی تصوف در بغداد / اقبال به مسائل فقهی و شرعی

۱۳. کدام گزینه عالمان حدیثی مدرسه ی قم را معرفی می کند؟

الف) احمد بن محمد بن عیسی، علی بن ابراهیم، ابراهیم بن هاشم، محمد بن حسن طوسی (شیخ طوسی)

ب) احمد بن محمد بن عیسی، علی بن ابراهیم، ابراهیم بن هاشم، احمد بن محمد بن خالد برقی

ج) شریف رضی، علی بن ابراهیم، ابراهیم بن هاشم، احمد بن محمد بن خالد برقی

د) شریف رضی، علی بن ابراهیم، زکریا بن آدم، احمد بن محمد بن خالد برقی

۱۴. کتاب ..... به عنوان کهن ترین جامع حدیثی در دستریش شیعه، ..... با عنوان مشهورترین اثر حدیثی ماندگار در باب

امامت، ..... با وصف کهن ترین تفسیر ماثور شیعی و ..... با ویژگی قدیم ترین کتاب درباره ی زیارات ائمه ع از

جمله مهم ترین میراث حدیثی مدرسه ی قم است.

الف) اصول کافی، دعائم الاسلام، تفسیر علی بن ابراهیم قمی، کامل الزیارات.

ب) اصول کافی، دعائم الاسلام، تفسیر عیاشی، کامل الزیارات.

ج) محاسن برقی، دعائم الاسلام، تفسیر علی بن ابراهیم قمی، کامل الزیارات.

د) محاسن برقی، بصائر الدرجات، تفسیر علی بن ابراهیم قمی، کامل الزیارات.

۱۵. کدام گزینه می تواند نام دیگر مدرسه ی حدیثی قم باشد؟

الف) مدرسه ی عقلی

ب) مدرسه ی نقلی

ج) مدرسه ی اجتهادی

د) هیچ کدام

با سلام خدمت دانشجویان گرامی نمره ی امتحان از ۲۰ می باشد و ۱ نمره بالای بیست متعلق به شرکت در جلسات آنلاین است.

۱۶. کدام گزینه اصول و مبانی مدرسه حدیثی بغداد را به روشنی معرفی می کند؟

- (الف) اهتمام به نص و روایت / اعتدال در نص گرایی / آفرینش شیوه منطقی در جمع بین عقل و نقل / تثبیت هویت مستقل مکتب اهل بیت ع.
(ب) اهتمام به نص و روایت / افراط در نص گرایی / آفرینش شیوه منطقی در جمع بین عقل و نقل / عدم توجه به هویت مستقل مکتب اهل بیت ع.
(ج) اهتمام به عقل و تعقل / اعتدال در عقل گرایی / آفرینش شیوه منطقی در جمع بین عقل و نقل / تثبیت هویت مستقل مکتب اهل بیت ع.
(د) اهتمام به عقل و تعقل / افراط در عقل گرایی / آفرینش شیوه منطقی در جمع بین عقل و نقل / عدم توجه به هویت مستقل مکتب اهل بیت ع

۱۷. کدام دو حادثه ی مهم سبب اشتهار بیش از پیش مدرسه ی حدیثی بغداد گشت؟

- (الف) تصرف بغداد توسط آل بویه / فعالیت علمی معتزله
(ب) فعالیت علمی معتزله / ظهور شیخ مفید
(ج) تصرف بغداد توسط آل بویه / ظهور شیخ مفید
(د) تصرف بغداد توسط آل بویه / سفر شیخ صدوق به بغداد

۱۸. چه عاملی در ترویج فرهنگ شیعی در سده های چهارم و پنجم هجری در حوزه ی حدیثی "ری" از دیگر عوامل موثرتر بوده است؟

- (الف) حضور شیعیان در این شهر
(ب) وجود خاندان ثقة الاسلام کلینی
(ج) نزدیکی به قم
(د) وجود حضرت عبدالعظیم حسنی ع

۱۹. عدم سخت گیری سندی در احادیث و ادعیه از ویژگی های مبنایی کدام یک از افراد زیر است؟

- (الف) فخر المحققین فرزند علامه حلی
(ب) امین الاسلام طبرسی
(ج) رضی الدین علی بن موسی مشهور به سید بن طاوس در حدیث و دعا
(د) ابن ادریس حلی نوه شیخ طوسی

۲۰. کدام گزینه بیانگر ویژگی های فعالیت های حدیثی سده های "ششم و هفتم" نمی باشد؟

- (الف) رواج فضایل نگاری
(ب) مبادلات حدیثی
(ج) ظهور خاندان های دانشور
(د) رواج مباحثات کلامی

۲۱. کدام گزینه با پدیده "منسوخ شدن ملاک اعتبار قدمایی در پذیرش احادیث از سوی متاخران" مرتبط است؟

- (الف) نگارش کتاب های رجالی توسط علامه حلی
(ب) گسترش گرایش به کلام تقلی در عصر علامه حلی
(ج) چهارگونه کردن اسناد احادیث و بی اعتباری حدیث ضعیف از دیدگاه سندی، توسط احمد بن طاوس
(د) آغاز نگارش های صوفیانه حدیثی در میان شیعیان توسط سید حیدر آملی

۲۲. اولین عالم شیعی که با مهاجرت به ایران شیوه پذیرش ترویج مذهب در حکومت جدید ایران را بنیان نهاد که بود؟

- (الف) شیخ انصاری
(ب) شیخ علی کرکی مشهور به محقق ثانی
(ج) محمد بن مکی مشهور به شهید اول
(د) شهید ثانی

۲۳. کدام یک از موارد زیر از جمله محورهای مورد توجه عالمان شیعی در قرن ۱۰ نمی باشد؟

- (الف) احیای نسخه های اصیل، معتبر و کهن
(ب) نگارش مهم ترین شروح کتب اربعه و صحیفه سجادیه
(ج) رواج تفاسیر ماثور به سبب رواج مکتب اخباری گری در این دوره
(د) اجتناب از علوم پیرامونی حدیث؛ همچون غریب الحدیث، درایة الحدیث و رجال

با سلام خدمت دانشجویان گرامی نمره ی امتحان از ۲۰ می باشد و ۱ نمره بالای بیست متعلق به شرکت در جلسات آنلاین است.

۲۴. کدام گزینه درباره ی عالم شیعی حسن بن زین الدین (م ۱۰۱۱) صحیح است؟

- (الف) وی فرزند شهید ثانی است.
(ب) علت شهرت وی به سبب تالیف کتاب "وصول الاخبار" است.
(ج) نگارش رجالی او، "حل الاشکال فی معرفة الرجال" است.
(د) کتاب "منتقى الجمال فی الاحادیث الصحاح و الحسان" نگاشته ی رجالی اوست.

۲۵. برخی از محورهای اصلی فعالیت های دانشمندان و محدثان در سده ۱۱ و ۱۲ چه بوده است؟

- (الف) تکثیر نسخه ها / جامع نگاری / کلام نقلی / تفسیر عقلی / فقه الحدیث
(ب) تکثیر نسخه ها / تک نگاری / مسند نویسی / تفسیر ماثور / ترجمه
(ج) تکثیر نسخه ها / تک نگاری / جامع نگاری / تفسیر عقلی / فقه الحدیث
(د) تکثیر نسخه ها / تک نگاری / جامع نگاری / تفسیر ماثور / ترجمه

۲۶. کدام دلیل، سبب شهرت فردی به نام ملا صالح مازندرانی (م ۱۰۸۶) شده است؟

- (الف) شرح او بر روضه کافی و تهذیب الاحکام شیخ طوسی
(ب) شرح او بر اصول و روضه کافی کلینی
(ج) ترجمه اصول کافی و من لا یحضره الفقیه شیخ صدوق
(د) ترجمه اصول کافی و فقیه شیخ صدوق

۲۷. کدام گزینه بیانگر ایده اصلی اخباریان است؟

- (الف) تنها راه رسیدن به صلاح و فلاح، تمسک به روایات معصومان ع و دوری گزیدن از سایر منابع معرفتی است.
(ب) یکی از راه های رسیدن به صلاح و فلاح، تمسک به روایات معصومان ع و دوری گزیدن از سایر منابع معرفتی است.
(ج) تنها راه رسیدن به فلاح، تمسک به روایات معصومان ع و به موازات آن بهره گرفتن از نیروی عقل و تدبیر است.
(د) هیچ یک از این موارد بیانگر ایده اصلی اخباریان نمی تواند باشد.

۲۸. علت اصلی وجه تسمیه اخباریان به این نام کدام دو مورد است؟

- (الف) گرایش حداقلی به روایات / دخالت عنصر عقل به طور مستقیم در فهم روایت
(ب) گرایش گسترده به روایات / دخالت عنصر عقل به طور مستقیم در فهم روایت
(ج) گرایش گسترده به روایات / دوری گزیدن از منابع معرفتی دیگر همانند قرآن و عقل
(د) گرایش حداقلی به روایات / اجتناب از منابع معرفتی دیگر هم چون قرآن و عقل

۲۹. کدام عامل در زمینه های پیدایش اخباری گری، محتمل تر است؟

- (الف) زدودن آثار برخی از عناصر اثرگذار اهل سنت در اصول فقه شیعه
(ب) عقل گرایی افراطی و بی اعتنایی به نقل در قرون هشتم تا دهم
(ج) اثر پذیری محمدمامین استرآبادی از اندیشه های افراطی ابن حزم اندلسی
(د) اثر پذیری از جنبش اروپایی طرفدار حس و تجربه

۳۰. کدام دو گزینه بیانگر اشکالات مطرح شده از سوی ملامحسن فیض کاشانی خطاب به ملا امین استرآبادی است؟

- (الف) تندروی و غلو در باره اخبار و ادعای قطعی بودن روایات کتب اربعه
(ب) بدگویی و نکوهش مجتهدان و ناسزاگویی به آنان
(ج) تندروی درباره اخبار و ادعای قطعی بودن روایات کتب اربعه و در عین حال ارج نهادن به جایگاه اجتهاد و رأی
(د) الف و ب هر دو

با سلام خدمت دانشجویان گرامی نمره ی امتحان از ۲۰ می باشد و ۱ نمره بالای بیست متعلق به شرکت در جلسات آنلاین است.

۳۱. کدام گزینه بیانگر تفکر علامه مجلسی است؟

- (الف) ایشان از اخباریان افراطی است که تفکرات وی در تقابل شدید با مجتهدان بوده است.
 (ب) ایشان از اخباریان معتدل است که در برخی از مبانی خود، عنصر عقل و اجتهاد را دخالت می دهد.
 (ج) ایشان دقیقاً عالمی اخبارگراست، و حتی نمی توان او را در زمره اخباریان میانه رو و معتدل قلمداد کرد.
 (د) ایشان عالمی اخبارگراست اما در موارد معدودی گرایش به اخباریان معتدل دارد

۳۲. فعالیت های اصولی مجتهدان در کدام قرن و توسط چه کسی وارد مرحله جدیدی نسبت به قبل شد؟

- (الف) علامه مجلسی در قرن ۱۲
 (ب) شیخ مرتضی انصاری در قرن ۱۳
 (ج) مرحوم وحید بهبهانی در قرن ۱۳
 (د) شیخ حر عاملی در قرن ۱۲

۳۳. کدام یک از اطلاعات زیر درباره کتاب عقبات الأنوار فی مناقب الأئمة الأطهار میرحامد حسین نادرست است؟

- (الف) این کتاب پاسخ نامه مفصلی بر کتاب صد شیعی تحفه اثنا عشریه، نگاشته مولوی عبد العزیز دهلوی است
 (ب) در دورانی نگاشته شده که مناظرات نوشتاری فراوانی بین شیعیان و اهل سنت در جریان بود
 (ج) مولف در این کتاب تمامی طرق روایات مختلف را به دقت نقل کرده است
 (د) فحاح الازهار نوشته سید علی حسینی میلانی در شمار یکی از شرح های این کتاب است

۳۴. مرحوم علی اکبر غفاری (م ۱۳۸۳) و میرجلال الدین محدث (م ۱۳۵۸) از شاخص ترین چهره ها در ..... هستند.

- (الف) تصحیح متون حدیثی شیعی
 (ب) شرح نویسی بر جوامع حدیثی شیعی
 (ج) فعالیت های رجالی و سندی
 (د) پیرایش و نقد حدیث

۳۵. جداسازی معارف قرآن و حدیث از معارف فلسفی و عرفانی از ویژگی های کدام تفکر دوره معاصر است؟

- (الف) مبنای فکری مجتهدان و اصولیان است
 (ب) پایه تفکر مکتب اخباری است
 (ج) محور تفکر مکتب تفکیک است
 (د) مرز تمایز مفسران روایی با عرفا و فلاسفه است

۳۶. مواردی چون .....، .....، و ..... از جمله ویژگی های حدیث پژوهی در دوره ی معاصر است.

- (الف) عمومی شدن حدیث، نگاه کاربردی به حدیث، احیای تراث.
 (ب) معجم نگاری لفظی و موضوعی، پژوهش گروهی، نگاه نظری به حدیث.
 (ج) تخصصی شدن حدیث، پژوهش گروهی، نگارش های نو.
 (د) رواج علوم پیرامونی حدیث، پژوهش فردی، ارتباط فرهنگی صمیمانه تر شیعه و اهل سنت.

۳۷. مواردی چون احیای تراث (بازآفرینی متون کهن)، ترجمه، حاشیه نویسی علمی و منتقدانه، نگارش های رجال، پیرایش و نقد حدیث در شمار شیوه های حدیث پژوهی کدام سده است؟

- (الف) سده ی ۱۱ و ۱۲
 (ب) سده ی ۱۳
 (ج) سده ی ۱۴
 (د) سده ی ۹

۳۸. کتاب "فوائد الرجالیه" از کیست؟

- (الف) وحید بهبهانی
 (ب) علامه بحر العلوم
 (ج) سید عبدالله شبر
 (د) شهید ثانی

۳۹. کدام گزینه بیانگر رویکرد فیض کاشانی در مواجهه با اخبار و احادیث است؟

- (الف) وی همه ی نظرات بنیادین اخباریان را می پذیرد
 (ب) از نگاه او ظاهر قرآن حجت نیست.
 (ج) وی تقلید را به هیچ عنوان نمی پذیرد.
 (د) او اجتهاد را در محدوده ای خاص می پذیرد.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه قرآن حدیث
مرکز آموزش الکترونیکی

باسمه تعالی

آزمون پایان ترم نیم سال اول تحصیلی ۹۶ - ۹۵

درس: تاریخ حدیث شیعه (۲)

رشته: علوم حدیث

نام و نام خانوادگی: .....

استاد: مریم ولایتی کبابیان

شماره دانشجویی: .....

بارم: ۲۰ نمره

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۰/۲۳

ساعت: ۱۰:۳۰

کد آزمون: ۳۰۱

مدت زمان: ۹۰ دقیقه

صفحه: ۶ / ۶

با سلام خدمت دانشجویان گرامی نمره ی امتحان از ۲۰ می باشد و ۱ نمره بالای بیست متعلق به شرکت در جلسات آنلاین است.

۴۰. کتاب اکمال الدین و اتمام النعمه از کیست؟

الف) شیخ مفید

ب) شیخ طوسی

ج) شیخ طبرسی

د) شیخ صدوق

موفق و پیروز باشید.